

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/59/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117206440
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6117206440.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dušana Ďuriana a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Ľubomíra Šablu, ako členov senátu, v spore žalobcu E. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v L. L., J. R. č. 1, zastúpeného právnym zástupcom AK JUDr. Andrea Slezáková s.r.o., IČO: 36860999, so sídlom v Banskej Bystrici, Robotnícka č. 10, v mene ktorého pred súdom koná JUDr. Andrea Slezáková, advokátka a konateľka, proti žalovanému Slovenská republika, za ktorého pred súdom koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Štúrova č. 2, o zaplatenie 12.654,97 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 15C/26/2017-284 zo dňa 29.01.2020, ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaný je **p o v i n n ý** nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky trov odvolacieho konania žalobcu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 prvá veta prvá rubrika Civilného sporového poriadku; ďalej len „C.s.p.“).

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 12.654,97 € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 9.654,97 € od 09.03.2017 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (prvý výrok) a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu o ich výške (druhý výrok).

1.2 Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním, podľa ktorého uzneseniami vyšetrovateľa O.: S.-XXX/OEK-BB-XXXX zo dňa 19.11.2008, O.: S.-XXX/OEK-BB-XXXX zo dňa 16.11.2007, O.: S.-XXX/OEK-BB-XXXX zo dňa 16.11.2007 a O.: S.-342/OEK-BB-2007 zo dňa 27.09.2007 boli žalobcovi vznesené obvinenia zo spáchania viacerých trestných činov (podvody spáchané formou spolupáchateľstva), pričom proti každému uzneseniu o vznesení obvinenia podal žalobca sťažnosť; rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 3T/14/2009-3921 zo dňa 30.09.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 05.03.2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3To/144/2013 zo dňa 05.03.2014 bol žalobca ako obžalovaný oslobodený spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Banská Bystrica sp. zn. 1Pv/923/06-123 zo dňa 06.03.2009, pretože nebolo dokázané, že skutky, pre ktoré bol obžalovaný (žalobca) stíhaný, sa stali; dňa 19.01.2017 podal žalobca žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody; z vyčíslenia trov právneho zastúpenia zo dňa 06.03.2017 vyhotoveného JUDr. Andreou Slezákovou, advokátkou, mal súd prvej inštancie preukázanú výšku požadovanej náhrady trov právneho zastúpenia v rámci trestného konania

za úkony za roky 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013 a 2014 v celkovej sume 4.957,01 €, súčasne mal súd prvej inštancie z predloženého príjmového pokladničného zo dňa 02.04.2014 vyhotoveného uvedenou advokátkou preukázané, že žalobca jej zaplatil sumu 5.400,- €; zo špecifikácie vykonaných trov právneho zastúpenia vyhotoveného JUDr. Jozefom Švarcom mal súd prvej inštancie preukázanú uplatnenú výšku náhrady trov konania v trestnom konaní za roky 2008, 2009, 2010, 2011 a 2012 v sume 4.697,96 €, súčasne z potvrdenia zo dňa 04.02.2015 vyhotoveného uvedeným advokátom mal súd prvej inštancie preukázané uhradenie uvedenej sumy žalobcom; ďalej súd prvej inštancie v rámci skutkových zistení konštatoval, že „žalobca v rámci výsluchu uviedol, že zásah kukláčov voči nemu bol absolútne neadekvátny, bolo to na ulici, pričom ho pozná veľa ľudí, potom išli k jeho mame, k jeho synom, na základe obvinenia prežívala jeho manželka veľký stres, čo napokon viedlo k narušeniu ich manželského života a viedlo napokon k rozvodu; jeho kontakt s ľuďmi sa zhoršil o 90 %, rovnako sa zhoršili jeho obchodné vzťahy a pretrváva to do dnešnej doby; psychológa ani psychiatra nevyhľadal, rieši to bez odbornej pomoci sám tak, že radšej je doma alebo ide do iného mesta; o jeho trestnom stíhaní vyšlo niekoľko článkov, ale to, že bol oslobodený, už ľudia nevnímajú; trestné stíhanie trvalo nekonečne dlho“; k dôvodu nevykonania niektorých dôkazov súd prvej inštancie uviedol, že „pokiaľ ide o ďalšie navrhované výsluchy zo strany žalobcu, a to svedkov, na týchto žalobca na pojednávaní netrval, preto ich súd nevykonával; s poukazom na § 153 ods. 2 C.s.p. aplikujúc sudcovskú koncentráciu nevykonával listinné dôkazy, ktoré neboli predložené riadne a včas, t.j. článok J. X dní a ambulantná správa; súd nevykonával dokazovanie obsahom trestného spisu sp. zn. 3T/14/2009 tunajšieho súdu, pretože by to bolo absolútne nevhodné a neúčelné; obidve strany mali prístup do tohto spisu, preto ak považovali za potrebné vykonať dokazovanie konkrétnymi listinami z tohto spisu, mali možnosť ich špecifikovať a navrhnúť, resp. predložiť“.

1.3 Podľa právneho posúdenia veci zo strany súdu prvej inštancie „nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov (...); ak sa trestné stíhanie konkrétnej osoby skončilo vydaním oslobodzujúceho rozsudku bez ohľadu na dôvod, pre ktorý sa tak stalo, uznesenie, ktorým bolo obvinenému vznesené obvinenie, je potrebné považovať za takýchto okolností vždy za nezákonné a zasahujúce do základných práv jednotlivca; pokiaľ teda ide o naplnenie jednotlivých predpokladov vzniku zodpovednosti, voči žalobcovi boli vznesené obvinenia uzneseniami zo dňa 19.11.2008, zo dňa 16.11.2007, zo dňa 16.11.2007, zo dňa 27.09.2007, tieto predstavujú nezákonné rozhodnutia, voči ktorým žalobca podal sťažnosti, ale tieto boli zamietnuté; na základe týchto rozhodnutí bolo vedené voči žalobcovi trestné stíhanie, ktoré po podaní obžaloby pokračovalo, ako aj konanie pred súdom (...); podstatné z hľadiska civilného práva je, že výsledkom trestného konania je oslobodenie žalobcu z pod obžaloby, pričom počiatkom tohto konania boli uznesenia o vznesení obvinenia“; preto súd prvej inštancie priznal žalobcovi náhradu škody, ktorá „predstavuje náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním v trestnom konaní a sú v príčinnej súvislosti s nezákonnými rozhodnutiami; výšku nákladov obhajoby mal súd preukázanú vyčíslením právneho zástupcu žalobcu JUDr. Slezáckovej a právneho zástupcu JUDr. Švarca, ktorí zastupovali žalobcu v trestnom konaní ako aj predloženými potvrdeniami o uhradení týchto trov zo strany žalobcu; predložené vyčíslenia vychádzajú z vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov a vyčíslená je tarifná odmena advokáta za úkony v trestnom konaní a režijný paušál“; súd prvej inštancie zdôraznil, že „jednotlivé položky trov obhajoby neboli žalovaným rozporované v rámci vyjadrení podľa § 167 C.s.p. ani neskôr a na námietky týkajúce sa účelnosti trov obhajoby, všeobecne vznesené až na pojednávaní, súd s poukazom na § 153 ods. 2 C.s.p. neprihliadal a aplikoval sudcovskú koncentráciu konania; popretie účelnosti vynaloženia jednotlivých úkonov advokátov v trestnom konaní nebolo urobené včas, pričom strana žalovaného tak mohla urobiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania; strana žalovaného namietala, že k civilnému spisu nebol pripojený vyšetrovací spis, a preto si žalovaný nemal možnosť overiť, či špecifikované právne úkony boli skutočne vykonané; v tejto súvislosti súd zdôrazňuje, že strana žalovaného bola účastníkom trestného konania, mala preto prístup do uvedeného trestného spisu, a mohla trovy obhajoby uplatnené v civilnom konaní, ktoré považovala za neúčelné konkretizovať a presne špecifikovať pred pojednávaním“; ohľadne uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy dospel súd k záveru, že „boli naplnené podmienky pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi podľa § 17 ods. 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. v celkovej sume 3.000,- €, ktorá je primeraná v porovnaní s inými rozhodnutiami súdov v obdobných prípadoch a zodpovedá aj požiadavkám Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý vo svojej rozhodovacej činnosti zdôraznil, že náhrada za porušenie iných osobnostných práv by nemala bez existencie závažných a dostatočných dôvodov prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznanú

za telesné zranenia alebo násilné činy; berúc do úvahy aj iné hmotnoprávne predpisy upravujúce odškodnenie, napríklad zákon č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, podľa ktorého poškodený trestným činom znásilnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania má nárok aj na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú morálnu škodu v sume desaťnásobku minimálnej mzdy, je tiež možné konštatovať, že požadovaná výška nemajetkovej ujmy, je primeraná; súd vykonaným dokazovaním zistil, že trestné stíhanie malo dôsledky na súkromný život žalobcu, predovšetkým na jeho rodinný a spoločenský život; žalobcovi sa rozpadlo manželstvo, narušili sa vzťahy v rodine, vyhýba sa spoločenskému životu v Banskej Bystrici, pretože ho ľudia odsudzujú; súd pritom vychádzal z doterajšieho života poškodeného a prostredia v ktorom žije, závažnosti vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k nej došlo, závažnosti následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a spoločenskom živote, a celkovej dĺžky trestného stíhania; na základe vyššie uvedeného dospel súd k záveru, že za negatívny následok neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobcu v podobe nezákonného trestného stíhania v trvaní viac ako 6 rokov je možné za primeranú náhradu v danom prípade považovať sumu 3.000,- €“; v dôsledku omeškania žalovaného so zaplatením dlžnej sumy rozhodoval súd prvej inštancie aj o uplatnených úrokoch z omeškania a keďže žalobca podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej v trestnom konaní, negatívna odpoveď mu bola doručená dňa 09.03.2017, od tohto dňa priznal žalobcovi popri istine aj úroky z omeškania vo výške 5 % ročne z náhrady škody do zaplatenia; na základe uvedeného súd prvej inštancie žalobe žalobcu v plnom rozsahu vyhovel.

1.4 Súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ustanovenia § 3 ods. 1 písm. a), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1 a 2, § 16 ods. 4, § 17 ods. 1, 2 a 3, § 18 ods. 1 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a s poukazom na ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z.; o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a plne úspešnému žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania.

2. Podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní (§ 393 ods. 2 prvá veta druhá rubrika C.s.p.).

2.1 Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný prostredníctvom svojho zástupcu včas odvolanie zo dňa 11.03.2020 (č.l. 296-301 spisu). Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v celom rozsahu. Vyjadril názor, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom porušil jeho právo na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p.), na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.) a vec nesprávne právne posúdil (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.).

2.1.1 Žalovaný v prvom rade argumentoval, že „v predmetnej veci neexistuje nezákonné rozhodnutie, ktoré je jednou z podmienok pre vznik zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z.“; nezákonnými rozhodnutiami mali byť štyri uznesenia vyšetrovateľa o vznesení obvinenia zo dňa 19.11.2008, zo dňa 16.11.2007, zo dňa 16.11.2007 a zo dňa 27.09.2007, ktoré súd prvej inštancie považoval za nezákonné rozhodnutia „s poukazom na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 540/2016, podľa ktorého, ak sa trestné stíhanie určitej osoby skončilo oslobodzujúcim rozsudkom, je potrebné uznesenia o vznesení obvinenia považovať za nezákonné“; s poukazom na ustanovenie § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. vyjadril názor, že „každé vznesenie obvinenia, ktoré nevyústilo do právoplatného odsudzujúceho rozsudku, nemožno automaticky pokladať za nezákonné rozhodnutie; či v okamihu vznesenia obvinenia boli splnené podmienky na vznesenie obvinenia, nie je možné posudzovať len s ohľadom na výsledok konania; v prípade, že uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané v súlade s Trestným poriadkom, nie je nezákonným rozhodnutím; ak pri trestnom stíhaní postupujú orgány činné v trestnom konaní v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku, nejde o neoprávnený zásah do práv obvineného (...); skutočnosť, že obžalovaný bol oslobodený spod obžaloby, resp. bolo voči nemu zastavené trestné stíhanie, ešte neznamená nezákonnosť vedeného trestného stíhania“; zdôraznil, že „pokial' súd prvej inštancie ním učený záver o nezákonnosti uznesení o vznesení obvinenia opieral o rozhodovacia prax Ústavného súdu SR (I. ÚS 540/2016), k uvedenému je potrebné uviesť, že vo svojom písomnom vyjadrení uvádzal konkrétne rozhodnutia súdov, z ktorých vyplýva presne opačný záver; v tomto smere je možné poukázať napríklad na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 163/2013-50 zo dňa 13.11.2013, rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 21/2007 a sp. zn. 1 Cdo 64/2008, rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8 Co 251/2010 zo dňa 22.05.2012 (v spojení s rozhodnutím Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 548/2012), ako aj Ústavného

súdu ČR sp. zn. III. ÚS 165/02 a rozhodnutie ESLP vo veci Lavrechov proti Českej republike zo dňa 20.06.2013“; s poukazom na uvedené rozhodnutia argumentoval, že „za nezákonné možno považovať len také rozhodnutie orgánu verejnej moci alebo taký jeho postup, ktoré nemalo zákonný podklad už v čase jeho vydania, resp. realizácie, k čomu v predmetnom prípade nedošlo; išlo by napríklad o prípady, ak by bolo vznesenie obvinenia alebo rozhodnutie o sťažnosti možné posúdiť ako svojvoľné až vedome protiprávne, či dokonca naplňajúce znaky trestného činu zneužitia právomoci verejného činiteľa; zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby automaticky neznamená, že postup prokurátora, resp. orgánov činných v trestnom konaní, bol nezákonný, ale v zásade je výsledkom dokazovania vykonaného v prípravnom konaní alebo na hlavnom pojednávaní“; ďalej vyjadril názor, že zo zákona č. 514/2003 Z. z. nevyplýva zámer zákonodarcu odškodňovať všetky prípady zastavených trestných stíhaní a oslobodení spod obžaloby, pretože v takom prípade by štát neniesol zodpovednosť za nezákonné rozhodnutie, ale za samotný výsledok trestného konania, pričom takúto zodpovednosť zákon č. 514/2003 Z. z. neupravuje a to napriek extenzívnemu výkladu zákona prijatému judikatúrou, ktorý však nemôže byť prijímaný absolútne a bezvýhradne, t.j. bez posúdenia a zohľadnenia osobitostí každého prípadu; uzavrel, že z tohto dôvodu nemôžu byť uznesenia o vznesení obvinenia žalobcov považované za nezákonné rozhodnutia v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., preto v prejednávanej spore nie je splnená hmotnoprávna podmienka pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci žalobcovi a napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza v otázke existencie nezákonného rozhodnutia zakladajúceho žalobcovi nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.); nakoľko sa súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí dostatočne nevysporiadal s jeho argumentáciou ohľadne neexistencie nezákonného rozhodnutia a ani s poukazom na konkrétne rozhodnutia považoval napadnutý rozsudok aj za nedostatočne odôvodnený, nepreskúmateľný a arbitrárny (§ 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p.)

2.1.2 Žalovaný ďalej nesúhlasil ani s výškou prisúdenej náhrady škody v sume 9.654,97 € spočívajúcej v trovách obhajoby vynaložených žalobcom v trestnom konaní; vyjadril názor, že „v súvislosti s uvedeným nárokom mu súd nesprávnym procesným postupom znemožnil využiť prostriedky procesnej obrany, ktoré mu ako strane sporového konania prináležia“; nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že prostriedky procesnej obrany proti nároku na náhradu škody spočívajúcom v trovách obhajoby uplatnil oneskorene; s poukazom na ustanovenie § 18 ods. 1 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. argumentoval, že „súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je povinný skúmať účelnosť vynaložených trov konania, ktorých náhradu si žalobca uplatňuje, pričom predpokladom pre skúmanie účelnosti určitého úkonu je v prvom rade preukázanie toho, že takýto úkon bol vôbec vykonaný“; na základe uvedeného vyjadril názor, že „v danej veci nebolo nijako preukázané, že jednotlivé úkony právnej pomoci tak, ako boli tieto špecifikované obhajcami, boli aj skutočne vykonané; žalobca vo svojom podaní zo dňa 05.09.2017 síce navrhol vykonať dokazovanie obsahom súvisiaceho trestného spisu, súd však toto dokazovanie nevykonal; účelnosť vynaložených trov konania musí preukázať ten, kto tvrdí, že bol dotknutý nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci a v dôsledku tejto skutočnosti sa domáha nároku na náhradu škody, t.j. žalobca“; v tejto súvislosti v podrobnostiach žalovaný argumentoval, že „ak si žalobca v rámci nárokov v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. uplatní aj náhradu trov trestného konania, môže žalovaná strana v rámci procesnej obrany namietat, že jednotlivé úkony neboli vôbec vykonané, prípadne že jednotlivé úkony nemožno považovať za účelné; túto obranu je však možné reálne uplatniť až po tom, čo je zo strany súdu zabezpečený, resp. pripojený príslušný trestný spis, s ktorým sa žalovaný oboznámi; za účelom posúdenia toho, či úkony právnej služby, z ktorých pozostávajú trovy trestného konania, ktorých náhradu si žalobca uplatnil v predmetnom konaní, boli skutočne vykonané a či tieto možno považovať za účelné, bolo žalovaným dňa 09.12.2019 nahliadnuté do súdneho spisu, ktorého súčasťou mal byť (podľa vyjadrenia sudcu na pojednávaní dňa 13.11.2019) aj príslušný trestný spis Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 3T/14/2009; nahliadnutím do súdneho spisu bolo zistené, že k tomuto nebol pripojený kompletný trestný spis sp. zn. 3T/14/2009 vrátane vyšetrovacieho spisu; pripojené boli len dva zväzky súdneho trestného spisu, ktoré začínali číslom listu 2366; vyšetrovací spis nebol súčasťou pripojeného spisového materiálu; z uvedeného dôvodu žalovaný v podaní zo dňa 09.12.2019 uviedol, že sa zatiaľ nie je možné vyjadriť k jednotlivým úkonom, ako ani k ich účelnosti, nakoľko na základe nekompletného trestného spisu nebolo možné overiť, či všetky úkony právnej pomoci, ktoré boli špecifikované vo vyčísleniach zo dňa 06.03.2017 a zo dňa 04.02.2015, boli skutočne aj vykonané“; súčasne zdôraznil, že „jeho vyjadrenie zo dňa 09.12.2019 je prvým podaním, ktorým mal možnosť reagovať a relevantne sa vyjadriť k podanej žalobe, nakoľko dovtedy žaloba z hľadiska jej obsahových náležitostí trpela vadou v podobe nedostatočného skutkového odôvodnenia (resp. úplného

opísania rozhodujúcich skutočností), ktorá bola odstránená až podaním žalobcu zo dňa 21.11.2019“; súdu prvej inštancie ďalej vyčítal, že „zvolil nesprávny procesný postup, keď viac ako dva a pol roka nepristúpil k odstraňovaniu väd podanej žaloby, ale naopak obsahovo imperfektnú žalobu doručil žalovanej strane na vyjadrenie a následne na jej prejednanie aj nariadil a vykonal (dňa 13.11.2019) pojednávanie; až následne (t.j. po uvedenom pojednávaní) súd prvej inštancie vyzval žalobcu na odstránenie vyššie uvedenej vady žaloby, pričom na existenciu tejto vady žalovaný poukazoval už vo svojom prvom vyjadrení zo dňa 24.08.2017 a následne opätovne v podaní zo dňa 29.07.2019“; nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že mal možnosť vyjadriť k jednotlivým uplatneným úkonom právnych služieb skôr, pretože bol stranou trestného konania a preto mal prístup do trestného spisu, pretože na jednej strane Slovenská republika ako žalovaný nebol stranou trestného konania a na druhej strane prokurátor v trestnom konaní plní inú funkciu a nesleduje prípadnú účelnosť vynaložených trov trestného konania, súčasne v civilnom sporovom konaní prokurátor ako zástupca žalovaného „nemá možnosť využívať prostriedky, ktorými inak prokurátor disponuje, a teda si ani nemôže od príslušného súdu, na ktorom sa viedlo určité trestné konanie, vyžiadať konkrétny trestný spis a rovnako do neho nemôže ísť ani nahliadnuť, preto žalovaný reálne nemá inú možnosť ako sa oboznámiť s obsahom určitého trestného spisu než tak, že ho konajúci súd zabezpečí ako listinný dôkaz“; uzavrel, že nakoľko nemal v dôsledku postupu súdu prvej inštancie reálnu možnosť uplatniť prostriedky procesnej obrany došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p.); navyše uviedol, že súd prvej inštancie porušil jeho právo na spravodlivý proces aj z dôvodu porušenia princípu rovnosti strán, pretože jemu neumožnil uplatniť prostriedky procesnej obrany, na druhej strane „vykonal dokazovanie sťažnosťami podanými žalobcom proti jednotlivým uzneseniam o vznesení obvinenia, ktoré boli v predmetnom civilnom konaní súdu predložené až s podaním žalobcu zo dňa 08.01.2020; podanie riadneho opravného prostriedku proti nezákonnému rozhodnutiu je pritom zákonnou podmienkou pre priznanie práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (§ 6 ods. 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z.), preto žalobca mohol a mal sťažnosti proti uzneseniam o vznesení obvinenia pripojiť už k žalobe podanej dňa 20.03.2017; žalobca však takto nekonal, napriek tomu súd prvej inštancie tieto sťažnosti predložené až dňa 08.01.2020 nevyhodnotil ako oneskorene podané a neaplikoval na ne sudcovskú koncentráciu, pričom bez preukázania podania sťažnosti by musel nevyhnutne podanú žalobu zamietnuť, nakoľko by nebolo preukázané splnenie podmienky podľa § 6 ods. 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z.“.

2.1.3 Žalovaný nakoniec nesúhlasil ani s výškou prisúdenej nemajetkovej ujmy v sume 3.000,- €; zopakoval dôvody, na základe ktorých dospel súd prvej inštancie k záveru o dôvodnosti žaloby žalobcu aj ohľadne nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a vyjadril názor, že pokiaľ súd prvej inštancie konštatoval splnenie podmienok pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.); argumentoval, že „atribútmi zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je okrem existencie nezákonného rozhodnutia aj existencia škody, v tomto prípade v podobe nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vzniknutou škodou; dôkazné bremeno v konaní nesie žalobca, a teda tento je povinný preukázať vznik škody, ako aj príčinnú súvislosť medzi ním označeným nezákonným rozhodnutím a vzniknutou škodou; zároveň je potrebné podotknúť, že vzťah príčinnej súvislosti nemožno skúmať len abstraktne, resp. vo všeobecnosti, ale tento musí byť preukázaný medzi konkrétnym nezákonným rozhodnutím a konkrétnou škodou; v danom prípade mám za to, že žalobca nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy a rovnako ani príčinnú súvislosť medzi ním označenými nezákonnými rozhodnutiami (uzneseniami o vznesení obvinenia) a nemajetkovou ujmou, ktorá mu mala podľa jeho vyjadrenia vzniknúť“; v tomto smere uviedol, že „žalobca vo vzťahu k nemajetkovej ujme uvádzal, že v dôsledku „nezákonného stíhania, zadržania, umiestnenia do cely CPZ“ bola znížená jeho česť a dôstojnosť, narušili sa jeho vzťahy s priateľmi, obchodní partneri a účastníci zmlúv sa začali od neho odvracať, začali ho aj jeho rodinu odsudzovať, rozviedol sa s manželkou, trestné konanie psychicky zle znášal, medializácia prípadu ovplyvnila verejnú mienku o jeho osobe, zhoršil sa jeho vzťah so synmi“, pričom „na preukázanie vzniku nemajetkovej ujmy a príčinnej súvislosti bol vykonaný len výsluch žalobcu, keď týmto v žiadnom prípade nebol preukázaný vznik nemajetkovej ujmy a už vôbec nie bezprostredná príčinná súvislosť medzi žalobcom označenými uzneseniami o vznesení obvinenia a nemajetkovou ujmou, ktorá mu mala podľa jeho vyjadrenia vzniknúť; tvrdenia žalobcu sú len veľmi všeobecné, pričom žiadnu z vyššie uvedených skutočností, ktorými odôvodňuje vznik nemajetkovej ujmy, nepodložil žiadnym relevantným dôkazom; len samotný výsluch žalobcu považujem za nedostatočný pre vyvodenie záveru o preukázaní vzniku nemajetkovej ujmy a jej príčinnej súvislosti s uzneseniami o vznesení obvinenia“; v ďalšom texte odvolania podrobne argumentoval, že žalobca

nevedel označiť žiadnu osobu alebo obchodného partnera, s ktorými sa mu mali zhoršiť vzťahy, nevedel uviesť, kedy došlo k rozvodu jeho manželstva, v súvislosti s tvrdeným zhoršením psychického stavu nevyhľadal psychológa alebo psychiatra, nevyužil právne prostriedky proti medializácii jeho trestného stíhania, preto „na základe vykonaného dokazovania nemožno mať za preukázanú žiadnu z vyššie uvedených skutočností, ktorými žalobca odôvodňoval vznik nemajetkovej ujmy“; navyše pokiaľ žalobca argumentoval, že následky v osobnom živote boli spôsobené „nezákonným stíhaním, zadržaním a umiestnením do cely predbežného zadržania (CPZ)“, ide o nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorý má samostatný titul (§ 7 zákona č. 514/2003 Z. z.) a „nemôže byť zahrnutý a odškodňovaný v rámci nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím“; na záver zdôraznil, že súd prvej inštancie priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy nedostatočne odôvodnil zo všetkých aspektov, preto je napadnuté rozhodnutie nedostatočne odôvodnené, ktorá skutočnosť predstavuje porušenie jeho práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p.).

2.1.4 Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2.2 Žalobca vo vyjadrení zo dňa 05.05.2020 (č.l. 304-308 spisu) k odvolaniu žalovaného prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s napadnutým rozsudkom, pretože súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním vyčerpávajúco zistil skutkový stav a následne vec správne právne posúdil; vyjadril názor, že dôvodnosť uplatneného nároku v plnom rozsahu preukázal a splnil všetky podmienky na jeho priznanie stanovené zákonom; splnil podmienky aj na priznanie nemajetkovej ujmy, pričom súd prvej inštancie v tomto smere po vyhodnotení jeho výpovede na pojednávaní dňa 29.01.2020 správne vyhodnotil dopad a dôsledky nezákonných rozhodnutí na jeho súkromný a pracovný život ako aj samotnú dĺžku trestného konania, keď argumentoval, že „na základe uznesení o vznesení obvinenia voči jeho osobe a následnom vedení trestného konania bola znížená jeho česť a dôstojnosť, narušili sa jeho vzťahy s priateľmi, mnohí obchodní partneri ako aj účastníci zmlúv sa začali od neho odvracať, začali ho odsudzovať tak ako aj jeho rodinu, rozviedol sa s manželkou, samotné trestné konanie po psychickej stránke znášal veľmi zle; trestné stíhanie a vydanie uznesení o vznesení obvinenia voči jeho osobe boli aj podkladom pre články v týždenníku J. X dní, čo tiež veľmi negatívne ovplyvnilo verejnú mienku voči jeho osobe; od tej doby až po súčasnosť sa stráni verejnému životu v Banskej Bystrici, nechodí medzi ľudí, pretože nálepky toho, za čo mu bolo vznesené obvinenie, sa už nikdy nezbaví; ľudí nezaujímá to, ako celé trestné konanie dopadlo, v ich očiach je zločincem a tak to aj ostane“; následne s poukazom na príslušnú súdnu prax argumentoval v prospech záveru o predmetných uzneseniach o vznesení obvinenia ako nezákonných rozhodnutiach podľa zákona č. 514/2003 Z. z. v dôsledku jeho oslobodenia spod obžaloby; k odvolacej námietke žalovaného o porušení kontradiktórnosti konania uviedol, že „pokiaľ žalovaný vo svojom odvolaní namieta, že nemal k dispozícii trestný spis a nemohol tak uplatňovať jemu patriace práva, dovoľuje si poukázať na skutočnosť, že v tomto prípade nejde o konanie trestné, ale o konanie civilné, v ktorom sa prísne uplatňuje zásada kontradiktórnosti konania a s ňou súvisiaca „rovnosť zbraní“, ktorej cieľom je, aby všetci účastníci konania mali reálnu možnosť využiť svoje procesné práva, predložiť argumenty a reagovať na argumenty protistrany; osobitne to platí o sporových konaniach, v ktorých stoja proti sebe žalobca a žalovaný a kde sa v celom rozsahu uplatňuje kontradiktórnosť konania; pokiaľ teda žalovaný spochybňuje účelnosť trov konania, je práve jeho povinnosťou preukázať a uviesť, ktoré konkrétne úkony považuje za neúčelné, resp. ktoré namieta; to, že súčasťou súdneho spisu nebol celý vyšetrovací spis, nemôže byť na jeho ťarchu; v tomto smere si dovoľuje poukázať na podstatnú skutočnosť, a to že pripojenie trestného spisu navrhol ako žalobca len on, žalovaný takýto dôkaz v konaní ani jediný raz nenavrhol a napriek tomu namieta, že tento nemal k dispozícii; zároveň si dovoľuje poukázať na skutočnosť, že žalovaný ako jeden z orgánov činných v trestnom konaní, má k dispozícii vo svojich archívoch odpis vyšetrovacieho spisu, resp. spisov, t.j. aj takýmto spôsobom sa mohol dostať k údajom, ktoré potreboval; on sám musel tiež (nie z pripojeného trestného spisu) zabezpečiť jednotlivé uznesenia o vznesení obvinenia voči jeho osobe a sťažnosti k nim, bez nich by v konaní neuspel, nakoľko by nepreukázal splnenie podmienok na náhradu škody; pri modernom kontradiktórnom konaní nie je predsa možné sa „spoliehať“ na to, čo do konania zabezpečí súd (nehovoriac o situácii, keď strana namieta nepripojenie dôkazu, ktorý ani sama nenavrhol); svoj nárok preukázal dostatočným spôsobom, predložil súdu presné vyčíslenie trov obhajoby od jeho splnomocnených obhajcov JUDr. Slezákovej a JUDr. Švarca a predložil aj doklady o úhrade týchto trov“; na základe uvedeného považoval napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny a navrhol jeho potvrdenie.

2.3 Žalovaný v odvolacej replike zo dňa 12.06.2020 (č.l. 312 spisu) prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že zotrúva na podanom odvolaní vzhľadom na obsah vyjadrenia žalobcu, ktorý neuviedol žiadne nové skutočnosti ani argumenty, ktoré by mali za následok zmenu jeho právneho názoru; považoval však za potrebné uviesť, že prokuratúra nearchivuje odpisy vyšetrovacích spisov tak, ako to uvádza žalobca; spolu s podaním obžaloby je vyšetrovací spis predkladaný súdu, pričom odpis zostáva u vyšetrovateľa; v danom prípade bolo navyše vzhľadom na uplatnené trovy obhajoby potrebné oboznámiť sa s kompletným spisom, t.j. súdnym spisom a aj vyšetrovacím spisom; vyjadril názor, že žalobca nesie dôkazné bremeno na preukázanie toho, či v rámci náhrady škody uplatnené úkony právnej pomoci boli skutočne vykonané a či boli vykonané účelne.

2.4 Odvolaciu repliku žalovaného doručil súd prvej inštancie právnomu zástupcovi žalobcu do vlastných rúk dňa 14.07.2020 prostredníctvom elektronickej pošty (č.l. 318 spisu). Žalobca sa viac vo veci žiadnym spôsobom nevyjadril.

3. Dôkazy vykonané v odvolacom konaní a ich vyhodnotenie (§ 393 ods. 2 prvá veta tretia rubrika C.s.p.).

3.1 V prejednávanej spore nevykonal odvolací súd v odvolacom konaní žiadne dôkazy a pri rozhodovaní bol viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.).

4. Zistený skutkový stav a právne posúdenie veci s prípadným odkazom na ustálenú rozhodovaciu prax (§ 393 ods. 2 prvá veta štvrtá rubrika C.s.p.).

4.1 Krajský súd, funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 C.s.p., preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. len v rozsahu odvolania podľa § 379 C.s.p. a z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

4.2 Podľa § 387 ods. 1 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

4.3 Podľa § 387 ods. 2 C.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

4.4 Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalovaného ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie a udáva, že sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie vo vzťahu k vyhoveniu žalobe žalobcu, v tomto smere si osvojuje dôvody napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a v zmysle § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. na tieto v plnom rozsahu poukazuje; na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a reagujúc na odvolacie dôvody odvolací súd udáva, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospeľ k správny skutkovým zisteniam, na ktoré aplikoval správne ustanovenie právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil; z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný (§ 379 C.s.p.; § 380 C.s.p.), pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré sa týkajú procesných podmienok (§ 380 ods. 2 C.s.p.).

4.5.1 Odvolanie žalovaného nie je dôvodné. Pre rozhodnutie odvolacieho súdu o podanom odvolaní bol postačujúci skutkový stav veci, ako ho zistil súd prvej inštancie, z ktorého pri rozhodovaní vychádzal aj odvolací súd (§ 383 C.s.p.); pre rozhodnutie odvolacieho súdu o podanom odvolaní tak nebolo potrebné opakovať ani dopĺňať dokazovanie (§ 384 C.s.p.); zo skutkového hľadiska je v prejednávanej spore rozhodujúce, že proti žalobcovi bolo vedené trestné stíhanie na základe štyroch uznesení o vznesení obvinenia, ktoré neskončilo jeho právoplatným odsúdením, pretože žalobca bol právoplatne oslobodený spod obžaloby, pričom v trestnom konaní zaplatil svojim obhajcom za svoju obhajobu trovy právnych služieb spolu v sume 9.654,97 €.

4.5.2 Žalovaný v podanom odvolaní v prvom rade spochybňoval titul uplatneného nároku žalobcu na náhradu škody, t.j. samotnú existenciu nezákonného rozhodnutia. Vo všeobecnosti štát (žalovaný)

zodpovedá za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci (§ 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z. z.), pričom pod výkonom verejnej moci sa rozumie rozhodovanie a úradný postup orgánov verejnej moci o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb (§ 2 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z. z.) a za orgán verejnej moci sa považuje aj štátny orgán (§ 2 písm. b/ bod 1 zákona č. 514/2003 Z. z.); štát (žalovaný) za podmienok stanovených zákonom zodpovedá za škodu spôsobenú okrem iného aj nezákonným rozhodnutím (§ 3 ods. 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z. z.) a svojej zodpovednosti sa nemôže zbaviť (§ 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.); na základe uvedeného zodpovedá štát (žalovaný) aj za škodu spôsobenú orgánmi činnými v trestnom konaní vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením obvineného; na vznik zodpovednosti štátu (žalovaného) za škodu, (resp. nemajetkovú ujmu) z titulu nezákonného rozhodnutia je nevyhnutné súčasné splnenie zákonných predpokladov, ktorými sú: (1) nezákonné rozhodnutie, (2) vznik škody (resp. nemajetkovej ujmy) a (3) príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody (resp. nemajetkovej ujmy); (1) nezákonným rozhodnutím treba v tejto súvislosti rozumieť predovšetkým rozhodnutie orgánu verejnej moci vydané v medziach jeho právomoci, ktoré bolo na základe opravného prostriedku poškodeného príslušným orgánom zrušené pre nezákonnosť (§ 5 ods. 1, § 6 ods. 1 až 4 zákona č. 514/2003 Z. z.); (2) škodou je vo všeobecnosti akákoľvek ujma v majetkovej sfére poškodeného (resp. nemajetkovou ujmu je vo všeobecnosti ujma v nemajetkovej sfére poškodeného) vyjadriteľná v peniazoch a napravitelná poskytnutím majetkového plnenia (v prípade nemajetkovej ujmy za predpokladu, že ju nemožno uspokojiť inak) a nakoniec (3) príčinnou súvislosťou je skutková otázka objektívnej nevyhnutnosti pôsobenia príčiny (nezákonné rozhodnutie) na následok (škoda, resp. nemajetková ujma), resp. vyplývania následku (škoda, resp. nemajetková ujma) z príčiny (nezákonné rozhodnutie), t.j. o vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nezákonným rozhodnutím a škodou (nemajetkovou ujmu) priamy a bezprostredný vzťah príčiny a následku; na základe zisteného skutkového stavu veci dospel odvolací súd k záveru, že žalobca v spore preukázal všetky predpoklady objektívnej zodpovednosti žalovaného za škodu (§ 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.), t.j. súčasné (kumulatívne) splnenie troch podmienok: 1/ existencia nezákonného rozhodnutia (predmetné uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 19.11.2008, zo dňa 16.11.2007 a zo dňa 27.09.2007), 2/ vznik škody (vynaložené trovy obhajoby) a 3/ príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody (nutnosť úhrady trov obhajoby v súvislosti s trestným stíhaním žalobcu); žalobca predložením vyúčtovania vynaložených trov obhajoby zo strany jeho právnych zástupcov (obhajcov) preukázal vykonanie a zaplatenie vyúčtovaných úkonov právnych služieb zo strany jeho právnych zástupcov (obhajcov) v predmetnom trestnom konaní v rozsahu sumy 9.654,97 €; proti uzneseniam o vznesení obvinenia podal žalobca sťažnosti, ktoré prokurátor zamietol (§ 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.); vo vzťahu k odvolacej argumentácii žalovaného, že predmetné uznesenia o vznesení obvinenia žalobcovi nemožno považovať za nezákonné rozhodnutie, odvolací súd poukazuje na ustálenú súdnu prax, podľa ktorej rozhodujúcim meradlom nezákonnosti uznesenia o vznesení obvinenia je samotný výsledok trestného konania (t.j. v prejednávanej spore oslobodenie žalobcu spod obžaloby), od ktorej nevidí dôvod sa odvolací súd odkloniť; v tomto smere možno poukázať na skutočnosť, že rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4MCdo/15/2009 zo dňa 08.08.2010 týkajúce sa náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. bolo po jeho prerokovaní občianskoprávnym kolégiom publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 37/2014, ktorého právna veta znie: „Zmyslu a účelu § 6 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov zodpovedá interpretácia tohto ustanovenia, v zmysle ktorej rovnaké dôsledky ako zrušenie nezákonného uznesenia o začatí trestného stíhania a o vznesení obvinenia, má tiež rozhodnutie o zastavení trestného stíhania vydané z dôvodu, že sa nepotvrdil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným“; v čase po vydaní uvedeného rozhodnutia (sp. zn. 4MCdo/15/2009) najvyšší súd nevydal rozhodnutie, ktoré by v porovnaní s týmto rozhodnutím bolo založené na odlišných právnych záveroch; predmetná právna otázka bola najvyšším súdom posudzovaná v súlade so závermi vyjadrenými v uvedenom rozhodnutí (sp. zn. 4MCdo/15/2009) napríklad v rozhodnutiach sp. zn. 3Cdo/194/2010 zo dňa 30.03.2011, sp. zn. 4Cdo/54/2011 zo dňa 30.01.2011, sp. zn. 7Cdo/145/2011 zo dňa 12.12.2012, sp. zn. 7Cdo/87/2012 zo dňa 19.06.2013, sp. zn. 7MCdo/27/2012 zo dňa 19.02.2014 alebo sp. zn. 8Cdo/177/2017 zo dňa 29.01.2019; tieto rozhodnutia spočívajú na právnych záveroch zodpovedajúcich aj záverom Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 320/2016 zo dňa 07.07.2016 konštatoval, že „nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím; rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania“ a k uvedenému v ďalšej časti svojho rozhodnutia dodal, že „pre posúdenie

nezákonnosti rozhodnutia, resp. postupu orgánu činného v trestnom konaní, nie je rozhodujúce, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo; ústavný súd konštatuje, že ak bolo trestné stíhanie konkrétnej osoby zastavené z dôvodu, že sa skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, nestal, že skutok nie je trestným činom, resp. že skutok nespáchal obvinený, uznesenie, ktorým bolo obvinenému obvinenie vznesené a tiež aj záväzný pokyn prokurátora na vznesenie obvinenia (ak bolo obvinenie vznesené na základe pokynu prokurátora) sú vždy nezákonné, zasahujúce do základných práv jednotlivca“; od publikovania judikátu R 37/2014 sa rozhodovacia prax najvyššieho súdu ustálila (nie je rozdielna) v tom, že vtedy, keď došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby (prejednávany prípad), treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté; nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa preto posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím; rozhodujúcim meradlom zákonnosti začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania (citované podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/249/2018 zo dňa 31.10.2019); pre vznik nároku žalobcu na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. nie je preto rozhodujúce, či jeho konanie bolo alebo nebolo protiprávne (z iného ako trestnoprávneho hľadiska), ale len to, či jeho konanie po vznesení obvinenia naplnilo skutkovú podstatu konkrétneho trestného činu; iné rozhodnutia označené žalovaným sú v rozpore s uvedenou ustálenou súdnou praxou, navyše žalovaný okrem všeobecných formulácií nepredniesol žiadnu konkrétnu argumentáciu vzťahujúcu sa na posudzovanú vec, z ktorej by vyplývala potreba odklonu od ustálenej súdnej praxe vo vzťahu k nezákonnosti uznesenia o vznesení obvinenia v prípade oslobodenia žalobcu spod obžaloby; na základe uvedeného odvolací súd predmetnú odvolaciu argumentáciu žalovaného vo vzťahu k existencii nezákonného rozhodnutia v prejednávanom spore nepovažuje za dôvodnú.

4.5.3 Žalovaný v odvolaní osobitne namietal, že v prejednávanom spore neboli splnené procesné podmienky na aplikáciu sudcovskej koncentrácie konania (§ 153 ods. 2 C.s.p.); v tejto súvislosti odvolací súd udáva, že podľa § 215 ods. 1 C.s.p., súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu; podľa § 215 ods. 2 C.s.p., skutkový stav sa zisťuje procesným postupom podľa tohto zákona; z uvedeného je zrejmé, že súd rozhoduje na základe zisteného skutkového stavu, ktorý zisťuje postupom podľa Civilného sporového poriadku; zistený skutkový stav tak tvoria predovšetkým výsledky dokazovania (§ 185 a nasledujúce C.s.p.), ale aj ďalšie zákonom predvídané skutočnosti (napr. všeobecne známe skutočnosti, resp. skutočnosti známe súdu z jeho činnosti v zmysle § 186 ods. 1 C.s.p., zhodné tvrdenia strán v zmysle § 186 ods. 2 C.s.p., nepopreté skutkové tvrdenia v zmysle § 151 ods. 1 a 2 C.s.p., rozhodnutia iných orgánov v zmysle § 193 C.s.p.); osobitne je potrebné uviesť, že v sporovom konaní súd nevykonáva dôkazy na preukázanie nesporných skutkových tvrdení strán, pretože nesporné skutkové tvrdenia strán si súd osvojí ako zistený skutkový stav, z ktorého vychádza v meritórnom rozhodnutí; v prípade nesporných skutkových tvrdení strán nie je dokazovanie pre rozhodnutie vo veci potrebné (skutkový stav potrebný pre rozhodnutie súdu je vytvorený práve nespornými skutkovými zisteniami, teda dokazovanie nie je potrebné, pretože nesporné skutkové tvrdenie nahrádza dokazovanie, t.j. pri nespornosti skutkových tvrdení strán nie je čo dokazovať); vo všeobecnosti platí, že na nastúpenie účinkov nesporného skutkového tvrdenia v dôsledku jeho nepopretia protistranou (§ 151 ods. 1 C.s.p.) musí byť skutkové tvrdenie strany úplné, t.j. vyhovujúce hypotéze príslušnej právnej normy, ktorej aplikácia prichádza do úvahy na zistený skutkový stav; z hľadiska posudzovanej otázky v prejednávanom spore je potrebné uviesť, že za nesporné (nepopreté) skutkové tvrdenia je potrebné považovať aj skutkové tvrdenia, ktoré protistrana nepoprela včas, t.j. vo vzťahu ku ktorým súd aplikoval sudcovskú koncentráciu konania (§ 153 ods. 2 C.s.p.) alebo boli produkované po nastúpení účinkov zákonnej koncentrácie konania (§ 154 C.s.p.); v prejednávanom spore dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalovaný nepoprel skutkové tvrdenie žalobcu ohľadne vynaložených trov obhajoby v trestnom konaní (súčasť náhrady škody) včas (§ 153 ods. 1 C.s.p.) a preto na toto popretie neprihliadal (§ 153 ods. 2 C.s.p.); odvolací súd s názorom súdu prvej inštancie o splnení procesných podmienok na aplikáciu sudcovskej koncentrácie konania stotožnil; podľa obsahu spisu už v žalobe žalobca uviedol, že v rámci náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. si uplatňuje trovy právneho zastúpenia (trovy obhajoby) v trestnom konaní sp. zn. 3T/14/2009 v sume 9.654,97 €, ktoré zaplatil svojim právnym zástupcom (JUDr. Andrea Slezáková a JUDr. Jozef Švarc) podľa vyúčtovaní trov právneho zastúpenia, ktoré priložil k žalobe (č.l. 68-74 spisu; č.l. 77-80 spisu); uvedené vyúčtovania spolu so žalobou a ostatnými prílohami boli žalovanému doručené dňa 16.08.2017 (č.l. 108 spisu); žalovaný vo vyjadrení zo dňa 24.08.2017 k žalobe žalobcu (č.l. 111 spisu) vo vzťahu k uplatneným trovám obhajoby namietol len to, že „právny poriadok Slovenskej republiky neobsahuje mechanizmus, na základe ktorého by bolo možné

obvinenému v prípade jeho oslobodenia spod obžaloby uhradiť náklady vynaložené na jeho obhajobu“; žalobca v replike zo dňa 05.09.2017 (č.l. 115-118 spisu) okrem iného trval na svojom nároku na náhradu škody spočívajúcom v trovách obhajoby; následne žalovaný v duplike zo dňa 16.10.2017 (č.l. 166 spisu) zotrval na svojom vyjadrení zo dňa 24.08.2017, pretože „žalobca vo svojom vyjadrení neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by priviedli zmenu jeho právneho názoru“, pričom v uznesení č.k. 15C/26/2017-165 zo dňa 05.10.2017 súd prvej inštancie žalovaného poučil, že „na neskôr predložené a označené skutočnosti a dôkazy nemusí prihliadnuť“, keď uznesenie doručil žalovanému dňa 09.10.2017 (č.l. 164 spisu); žaloba žalobcu a vyúčtovania trov obhajoby boli žalovanému doručené, žalovaný bol podľa § 167 ods. 4 C.s.p. poučený o následkoch sudcovskej koncentrácie konania, obsah žaloby a vyúčtovania však v tomto smere žiadnym spôsobom nepoprel, pričom predložené vyúčtovania obsahujú podrobný časový rozpis jednotlivých úkonov právnych služieb ako aj ich obsah; len v prípade popretia skutkového tvrdenia žalobcu o vynaložení trov obhajoby v trestnom konaní zo strany žalovaného by prichádzalo do úvahy pripojenie príslušného trestného spisu za účelom vykonania dokazovania na odstránenie spornosti samotného vykonania a posúdenia účelnosti jednotlivých úkonov právnych služieb v rámci obhajoby žalobcu; je pravda, že žalobca nesie bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno na preukázanie vykonania a účelnosti uplatnených trov obhajoby, toto bremeno však podľa názoru odvolacieho súdu uniesol nepopretím jeho skutkového tvrdenia o vykonaní úkonov právnych služieb v rámci jeho obhajoby v trestnom konaní, ktoré svojim obhajcom uhradil; žalovaný začal popierať vykonanie a účelnosť vynaložených trov obhajoby až v písomnom vyjadrení zo dňa 09.12.2019 (č.l. 253-254 spisu), t.j. po uplynutí takmer dvoch rokov po poučení o následkoch sudcovskej koncentrácie, hoci tak mohol urobiť už skôr, ak by konal starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania (§ 153 ods. 1 C.s.p.); prekážkou na popretie skutkových tvrdení žalobcu neboli ani vady žaloby, pretože skutkové tvrdenie o trovách obhajoby a vyúčtovania právnych služieb boli prílohou už pôvodnej žaloby; popretie skutkových tvrdení žalobcu o vynaložených trovách obhajoby by si nepochybne vyžiadalo nariadenie ďalšieho pojednávania, preto aj podľa odvolacieho súdu boli v prejednávanej spore splnené podmienky sudcovskej koncentrácie konania (§ 153 ods. 2 C.s.p.); odvolacia námietka žalovaného o nesprávnom procesnom postupe súdu prvej inštancie preto nie je v tomto smere podľa odvolacieho súdu dôvodná; nakoniec pre úplnosť ani tvrdené prihliadnutie súdu prvej inštancie na preukázanie podania sťažností proti uzneseniam o vznesení obvinenia zo strany žalobcu až vo vyjadrení zo dňa 08.01.2020 (č.l. 276 spisu) nepredstavuje porušenie rovnosti sporových strán (ako súčasť práva na spravodlivý proces), pretože bolo reakciou na procesnú obranu žalovaného prednesenú až v písomnom podaní zo dňa 09.12.2019, keď dovtedy ani samotná žaloba neobsahovala tvrdenie o podaní sťažností proti uzneseniam o vznesení obvinenia, preto až po procesnej obrane žalovaného bolo potrebné pristúpiť k dokazovaniu splnenia tejto hmotnoprávnej podmienky uplatneného nároku na náhradu škody (§ 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.).

4.5.4 Žalovaný v podanom odvolaní nesúhlasil ani s prisúdením náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi v sume 3.000,- €; žalobca v prejednávanej spore uplatnil aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy a to z titulu nezákonného rozhodnutia (vedenia trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením); napadnutým rozsudkom priznal súd prvej inštancie žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v sume 3.000,- €; žalovaný v podanom odvolaní v podstate namietal nedostatočné preukázanie predpokladov pre priznanie nemajetkovej ujmy žalobcovi; odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je vzhľadom na okolnosti posudzovaného prípadu možné považovať za dostatočné zadosťučinenie pre žalobcu a jeho ujmu nemožno v tomto prípade ani odčiniť inak ako poskytnutím náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch; pri rozhodovaní o konkrétnej výške náhrady nemajetkovej ujmy žalobcu bolo potrebné rešpektovať aj závery súdnej praxe, podľa ktorých hoci výšku nemajetkovej náhrady súd určuje voľnou úvahou, nemôže ísť o úvahu nepreskúmateľnú, resp. o úvahu svojvoľnú; určenie výšky nemajetkovej ujmy má byť (vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu) v súlade s požiadavkou spravodlivosti (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/154/2011 zo dňa 12.12.2012); odvolací súd dospel k záveru, že prisúdená náhrada nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie v sume 3.000,- € je primeraná; odvolací súd zohľadnil, že „každé trestné konanie negatívne ovplyvňuje osobný život trestne stíhaného, na ktorého sa síce do okamihu právoplatnosti meritórneho rozhodnutia prihliada ako na nevinného, ale už samotný fakt trestného stíhania je záťažou pre každého obvineného; už samotné trestné stíhanie výrazne zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti, a to tým skôr, ak ide o obvinenie nepravdivé, ktoré je potvrdené právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom súdu alebo zastavením trestného stíhania; zatiaľ čo vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy za väzbu súdna prax vytvorila postupne stabilizujúce sa kritériá určenia jej výšky (povaha trestnej veci, dĺžka a časové okolnosti väzby,

preukázaný dopad väzby do osobnostnej sféry poškodeného a širšie okolnosti, za ktorých k vzniku nemajetkovej ujmy došlo korigované všeobecnými princípmi spravodlivosti), vo vzťahu k rozhodovaniu o výške náhrady nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie takéto kritériá stabilizované súdnou praxou neboli; vo všeobecnosti je preto potrebné v týchto prípadoch zohľadniť jednak povahu trestnej veci, dĺžku trestného stíhania a predovšetkým dopady trestného stíhania do osobnostnej sféry poškodenej osoby (následky v osobnostnej sfére poškodeného), ako aj okolnosti, za ktorých k nemajetkovej ujme došlo; za pomoci týchto kritérií ustálená výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch musí však súčasne najmä zodpovedať všeobecne zdieľanej predstave spravodlivosti a slušnosti“ (porovnaj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 754/2016 zo dňa 24.01.2017); odvolací súd dospel k záveru, že pri zohľadnení povahy trestných vecí (trestný čin, resp. zločin podvodu vo forme účasti), trvanie trestného stíhania od septembra 2007 do marca 2014 (78 mesiacov) a dopady trestného stíhania do osobnostnej sféry žalobcu je nemajetková ujma v sume 3.000,- € (t.j. približne 38,- € za každý mesiac trestného stíhania) žalobcu primeraná; na základe uvedeného odvolací súd predmetnú odvoláciu argumentáciu žalovaného vo vzťahu k nesplneniu predpokladov pre priznanie nemajetkovej ujmy žalobcovi v prejednávanej spore nepovažuje za dôvodnú.

4.5.5 Žalovaný v podanom odvolaní osobitne namietal nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie; odvolací súd dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na zrušenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie pre porušenie práva žalovaného na spravodlivý proces podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. ako sa toho domáhal žalovaný v podanom odvolaní; na rokovaní občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré sa uskutočnilo dňa 03.12.2015, bolo prijaté stanovisko, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku; Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku“; toto stanovisko bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2016 pod č. 2; z uvedeného stanoviska pre účely odvolacieho konania za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 30.06.2016 vyplýval záver, že k odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom v dôsledku nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu s dôsledkom vzniku povinnosti odvolacieho súdu zrušiť takéto rozhodnutie podľa § 221 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 30.06.2016 mohlo dôjsť len výnimočne v prípadoch, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, t.j. v prípadoch, keď z rozhodnutia nemožno vôbec zistiť dôvody, na základe ktorých súd v konkrétnej veci rozhodol; v právnych pomeroch Civilného sporového poriadku účinného od 01.07.2016 predstavuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia v odôvodnených prípadoch porušenie práva strany na spravodlivý proces a preto bude predmetné stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky aj naďalej použiteľné; preskúmaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a odvolania žalovaného dospel odvolací súd k záveru, že napadnutý rozsudok obsahuje uvedenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vzťahu k dôvodnosti podanej žaloby (konkrétne dôvody o danosti nároku na náhradu škody ako aj nároku na náhradu nemajetkovej ujmy), preto v prejednávanej spore neboli splnené výnimočné okolnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku nemôže vyplývať len zo samotného nesúhlasu žalovaného s rozhodnutím súdu prvej inštancie a jeho dôvodmi.

5. Podstatné vyjadrenia strán prednesené v konaní na súde prvej inštancie, s ktorými sa v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal súd prvej inštancie (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 prvá veta C.s.p.).

5.1 V prejednávanej spore odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie ani v obsahu spisu neidentifikoval žiadne podstatné vyjadrenia strán, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal.

6. Podstatné tvrdenia strán uvedené v odvolaní (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 druhá veta C.s.p.).

6.1 Žalovaný podané odvolanie odôvodnil tým, že v prejednávanej spore súd svojím nesprávnym procesným postupom porušil jeho právo na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p.), na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.).

a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.); skutkové zistenia súdu prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov a nesporných skutkových tvrdení strán, právne posúdenie veci zo strany súdu prvej inštancie však považuje odvolací súd za správne a rovnako za správne považuje aj procesný postup súdu prvej inštancie vo vzťahu k odôvodneniu napadnutého rozsudku a splnenia podmienok pre záver o nespornosti skutkových tvrdení strán ohľadne vykonania úkonov právnych služieb v rámci uplatnených trov obhajoby (body 4.4 až 4.5.5 odôvodnenia).

7. Na základe uvedeného odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu ako vecne správne potvrdil vrátane závislého výroku o trovách konania (§ 379 písm. a/ C.s.p.), ktorý bol tiež vecne správny a odôvodnený plným úspechom žalobcu v spore (§ 255 ods. 1 C.s.p.).

8. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci a v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Nakoľko žalobca bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný, priznal mu odvolací súd proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (100 %); z dôvodu vykonateľnosti rozhodnutia o trovách konania formuloval odvolací súd výrok o nároku na náhradu trov odvolacieho konania do povinnosti ich náhrady (porovnaj napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/222/2016 zo dňa 23.03.2017, sp. zn. 6Cdo/57/2017 zo dňa 30.05.2017, sp. zn. 6Cdo/196/2016 zo dňa 22.06.2017 a sp. zn. 7Cdo/123/2016 zo dňa 04.04.2017). O samotnej výške náhrady trov odvolacieho konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

9. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p.). Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je
a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).